

# TÜRK FİMLERİNDE EDEBİYAT ÖĞRETMENİ VE EDEBİYAT DERSLERİ

**Meltem GÖNDEN**

Akdeniz Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo TV ve Sinema, Antalya / Türkiye

**Anahtar Kelimeler:** Türk sineması, edebiyat öğretmeni, edebiyat eğitimi, film incelemesi.

## ÖZET

Gerek okul hayatı gerekse öğretmenlik mesleği sinemacıların her dönem ilgisini çeken konular arasında yer almıştır. Nitekim hem dünya hem de Türk film tarihi, öğretmenlerden öğrencilere, sınıf ortamlarından okul koridorlarına kadar okul ve eğitim hayatının çeşitli boyutlarıyla beyazperdeye taşındığı yüzlerce örnekle doludur. Öyle ki günümüzde “okul filmleri”, sinemada özel bir alt tür olarak adından söz ettirmeye başlamıştır. Eğitime ilişkin konuların sinema açısından elverişli bir kaynak oluşu, filmleri bu konular ekseninde ve tarihsel-toplumsal bakış açısıyla incelemeyi de önemli kılar. Bu yaklaşım çerçevesinde bu nitel çalışmada Türk filmlerinde edebiyat öğretmeni tipolojisi ve edebiyat eğitimi konusu mercek altına alınacaktır. Yapılan ön araştırma, tamamına yakını “okul filmi” olarak nitelenebilecek olan filmlerde edebiyat öğretmeni figürünün az sayıda filmde ve genelde geri planda yer almakla birlikte gerek kişisel özellikler gerekse mesleki tutum ve davranışlar açısından belirgin hatlarla çizildiğini göstermiştir. Bu anlamda niteliğin gözetildiği, dolayısıyla da bu az ama belirgin temsiliyetin değişen dönem ve koşullar çerçevesinde irdelendiği çalışmanın Türkiye’de edebiyat eğitimi konusuna farklı bir pencereden bakılmasına katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Çalışmanın giriş bölümünde, Türk ve dünya sinemasında okul ve eğitim hayatının ön plana çıktığı filmlere ilişkin kısa bir bilgilendirmenin ardından dünya sinemasındaki edebiyat eğitmeni profillerinden örnekler verilmiştir. İkinci bölümde çalışmanın bulguları, Türk filmlerinin edebiyat öğretmeni ve edebiyat dersine ilişkin içeriği ortaya konmuş, üçüncü ve son bölümde de Türkiye’de edebiyat eğitimi konusu bulgular ve Türk ve dünya sineması karşılaştırması ışığında değerlendirilmeye çalışılmıştır.